

Läkemedelsrekommendationer från LPO Kvinnosjukdomar och förlossning

Karolina Baehrendtz, gynekolog

Frågor ställs via sms, scanna kod:

Kunskapsstöd för dig som arbetar nära patienten

Ny webbplats med nya funktioner.

[Läs mer om nya webbplatsen.](#)

TILL ALLA KUNSKAPSSTÖD

[Nationellt kliniskt kunskapsstöd \(nationelltklinisktkunskapsstod.se\)](https://nationelltklinisktkunskapsstod.se)

REGION
SÖRMLAND

[Start](#)

[Kunskapsstöd](#)

[Om Nationellt kliniskt kunskapsstöd](#)

[För författare](#)

Kunskapsstöd - översikt >

→ [Akuta tillstånd](#)

→ [Allergi och överkänslighet](#)

→ [Andningsvägar](#)

→ [Arbets- och miljömedicin](#)

→ [Barn- och ungdomshälsa](#)

→ [Blod och koagulation](#)

→ [Cancersjukdomar](#)

→ [Endokrina organ](#)

→ [Habilitering](#)

→ [Hjärta och kärl](#)

→ [Hud och kön](#)

→ [Infektion och smittskydd](#)

→ [Kvinnohälsa](#)

→ [Levnadsvanor](#)

→ [Mage och tarm](#)

→ [Mäns hälsa](#)

→ [Nervsystem och smärta](#)

→ [Njurar och urogenitala organ](#)

→ [Palliativ vård](#)

→ [Psykisk hälsa](#)

→ [Rehabilitering](#)

→ [Reumatiska sjukdomar](#)

→ [Rörelseorganen](#)

→ [Symtom](#)

→ [Äldres hälsa](#)

→ [Ögon](#)

→ [Öron, näsa och hals](#)

Kvinnohälsa

Kliniska kunskapsstöd

Amenorré	Hyperprolaktinemi	Sterilisering
Bakteriell vaginos	Klamydia	Trikomonaskolpit
Bartolinit	Livmoderhalscancer	Urininkontinens hos kvinnor
Bröstcancer	Livmoderkroppscancer	Urinvägsinfektion under graviditet
Candidavulvovaginit	Menorragi	Vulvacancer
Dysmenorré	Mensförskjutning	Våld i nära relationer
Endometrios	Mycoplasma genitalium	Äggstockscancer
Genital prolaps	Premenstruellt syndrom	
Gonorré	Salpingit	

[Nationellt kliniskt kunskapsstöd \(nationelltklinisktkunskapsstod.se\)](https://nationelltklinisktkunskapsstod.se)

Dysmenorré

- Dysmenorré = smärtsam menstruation. Mycket vanligt!

Primär dysmenorré

- Ingen underliggande sjukdom eller organskada som orsakar smärtan.
- Debuterar strax efter menarche.
- Kontraktion av myometriet pga prostaglandiner, bildas en syrebrist i muskeln

Sekundär dysmenorré

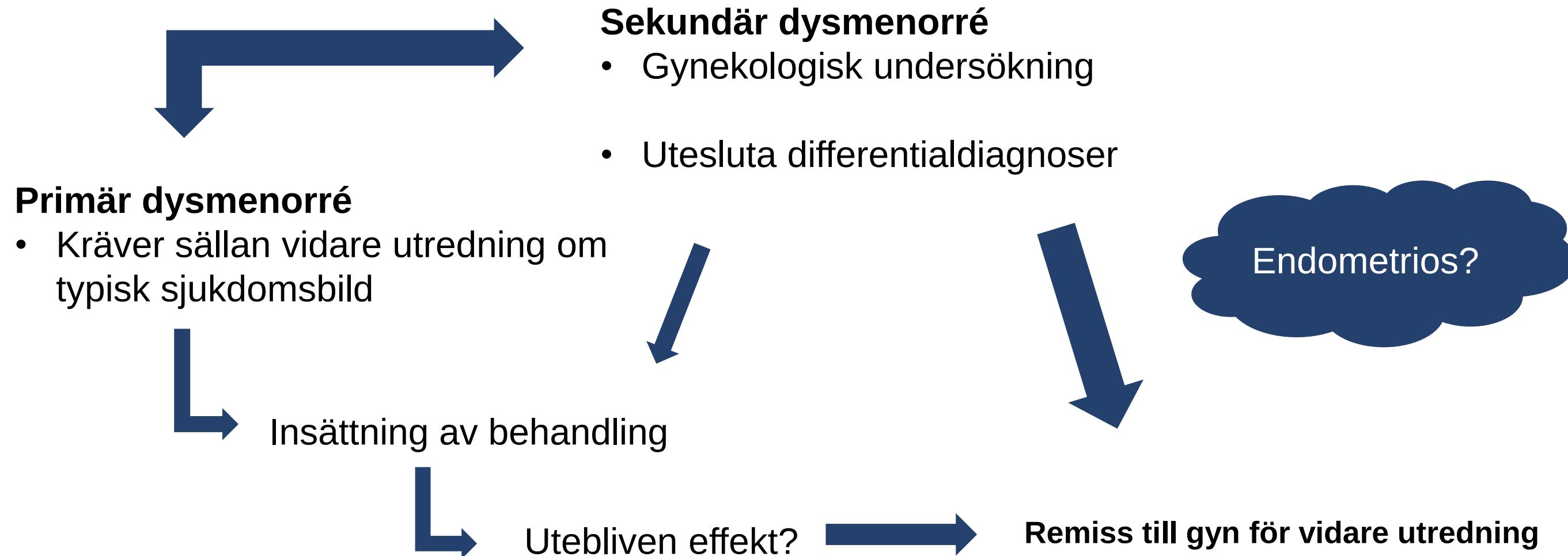
- Orsakas av underliggande sjukdom eller skada.
- Spiral i felläge, endometrios, myom eller adherenser efter tidigare operation

Dysmenorré utredning

Anamnes!

Läkemedelsbehandling vid dysmenorré

Analgetika

- NSAID är väldokumenterade och effektiva som förstahandsval.
- Paracetamol (kan provas som andrahandsval).
- Kombination av paracetamol och NSAID kan övervägas.

 Sörmland

NSAID (kan kombineras med paracetamol):

- Förstahandsval: ibuprofen eller naproxen
- Andrahandsval: Orudis retard.

REGION
SÖRMLAND

Läkemedelsbehandling vid dysmenorré

Hormonell behandling

P-piller, p-plåster, hormonspiral eller p-ring rekommenderas vid önskemål om antikonceptiv behandling. Välj gärna behandling utan hormonfria intervall, exempelvis ett monofasiskt, gestagenprofilerat p-piller.

 Sörmland

Kombinerade metoder:

- etinylestradiol/drospirenon (Dizminelle)
- etinylestradiol/levonorgestrel (Prionelle)
- etinylestradiol/etonogestrel (Ornibel vaginalring).

Långcykelbehandling (utan uppehåll/utan att ta sockerpiller) kan övervägas.

Gestagena metoder:

- desogestrel (Gestrina)
- levonorgestrel (Mirena Spiral).

REGION
SÖRMLAND

Mensförskjutning

- Vanligt önskemål, t.ex i samband med resa
- Kräver ingen utredning eller klinisk undersökning
- Påminn om vikten av att inte vara gravid
- Pågående hormonell antikonception eller ej?

Läkemedelsbehandling vid mensförskjutning

Utan pågående hormonell antikonception

Likvärdiga alternativ

- **Noretisteron (Primolut-Nor)** 5 mg, 2 x 1

Behandlingen startas senast 3 dagar före förväntad mens i 10 dagar. Blödning inträffar 2-3 dagar efter avslutad behandling.

- **Medroxiprogesteronacetat (Provera)** 10 mg x 1

Behandlingen startas senast 5 dagar före förväntad mens i 10 dagar. Blödning inträffar 2-7 dagar efter avslutad behandling.

Läkemedelsbehandling vid mensförskjutning

Under pågående hormonell antikonception

1. P-plåster

Inget uppehåll görs, kvinnan sätter istället på ett nytt plåster vid tiden för det vanliga uppehållet. Plåstret byts därefter en gång i veckan som vanligt tills hon väljer att göra ett uppehåll på en vecka då mensblödningen kommer.

2. P-ring

Inget uppehåll görs, kvinnan sätter in en ny ring och låter den sitta i tre veckor. Därefter tar hon ut p-ringen för att få mensblödning.

3. Kombinerade p-piller

Trifasiskt p-piller:

Hormonmängden i tabletterna varierar. För att förskjuta menstruationen hoppar kvinnan över sockertabletterna (i befintliga fall) och börjar med de sista tio aktiva tabletterna i nästa karta och fortsätter därefter på ny karta.

Monofasiskt p-piller:

Hormonmängden är den samma i alla tabletter. För att förskjuta menstruationen hoppar kvinnan över sockertabletterna (i befintliga fall) och fortsätter med nästa karta.

REGION
SÖRMLAND

Receptfavoriter i NCS Cross

- Tas fram av Läkemedelskommittén
- Kan användas av alla oavsett arbetsplats
- I dagsläget ca 1 000 st, uppdaterade och kvalitetssäkrade
- Innehåller behandlingsorsak och ändamål = tidsbesparande!

Receptfavorit för en viss **indikation**

Skriv in: §**dysmenorré** **Tab**

Receptfavorit för ett visst **läkemedel** (substans)

Skriv in: §***dizminelle** **Tab**

Förklaring till *: Favoritnamnen inleds med indikation utifrån terapiområde i NKK. Stjärnan behövs då substansnamnet finns inne i favoritnamnet